Interreg CENTRAL EUROPE

Co-funded by the European Union

HERCULES-CE

MAE Mazowiecka Agencja Energetyczna

DEDYKOWANE WARSZTATY ROBOCZE DLA JST

SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE:

Skala, Bezpieczeństwo, Operacje.

Przejście od teorii do praktyki. Kompleksowy przewodnik projektowy, inwestycyjny i operacyjny dla Skarbników i Włodarzy Gmin.

Dathouse Sp. z o.o. | Operator i Audytor Transformacji

2026

MECHANIZM FINANSOWY: DLACZEGO TO SIĘ OPŁACA?

Spółdzielnia Energetyczna to konieczność finansowa, a nie tylko wybór ekologiczny.

Omijanie zmiennych opłat dystrybucyjnych wewnątrz sieci.

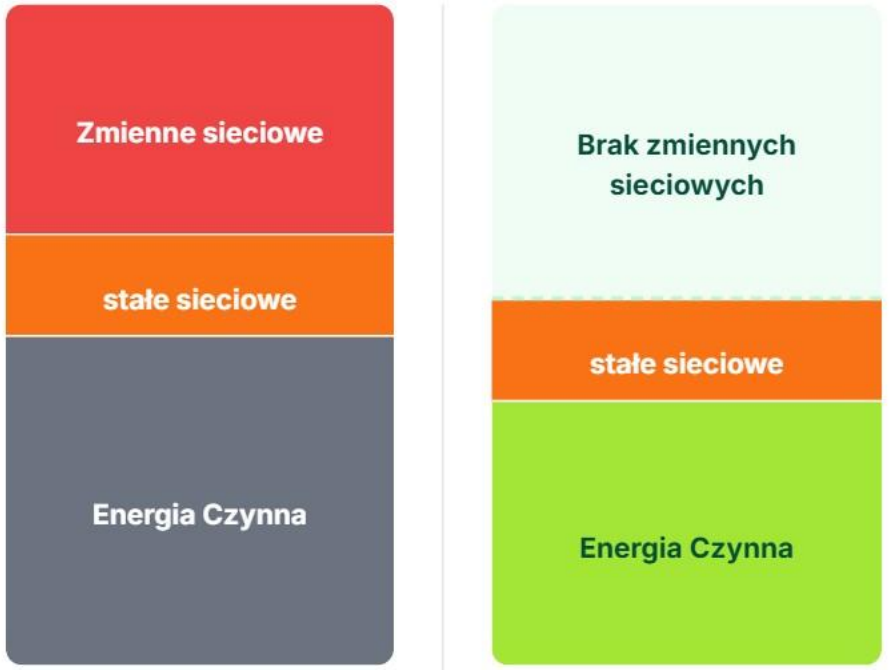
Dotychczasowy model zakupu energii z sieci zmusza Gminę do uiszczania pełnych opłat przesyłowych, które stanowią ogromną część rachunku. Spółdzielnia Energetyczna zmienia zasady gry dzięki ustawowemu mechanizmowi bilansowania w stosunku 1:0.6.

Autokonsumpcja i Magazyn (1:0.6)

Energia wytworzona i zużyta przez członków SE (również ta pobrana z "wirtualnego magazynu") jest zwolniona z opłat dystrybucyjnych zmiennych.

Zwolnienia Ustawowe

Skonsumowany wolumen **zwalnia się w całości ze wszystkich opłat zmiennych (w tym potężnej opłaty mocowej)**, opłaty OZE, kogeneracyjnej oraz akcyzy.

OBRONA PRZED DRASTYCZNYM WZROSTEM KOSZTÓW

Bez mechanizmu obronnego budżet Gminy jest bezbronny wobec taryf OSD.

KOSZTY STAŁE SĄ POZA KONTROLĄ

Cena samej energii to obecnie tylko część problemu. Największym zagrożeniem dla budżetów sś dynamicznie rosnące, niezależne od Gminy opłaty narzucane odgórnie.

TWARDY FAKT RYNKOWY:

Opłata mocowa wzrosła o blisko 50% rok do roku!

Obecnie wynosi ok. 219 zł/MWh.

Brak własnego bilansowania to oddanie kontroli nad budżetem w ręce spółek obrotu.

Spółdzielnia Energetyczna działa jako swoista tarcza ochronna. Własne wytwarzanie połączone z godzinowym bilansowaniem (wymaganym ustawowo) pozwala na "ucieczkę" z systemu rosnących opłat OSD.

KONKLUZJA:

Każda megawatogodzina, która musi przejść standardową drogą taryfową poza strukturą SE, jest obciążona ukrytymi podatkami i opłatami, których wysokość w kolejnych latach będzie drastycznie rosnąć.

TO TYLKO MAŁA KOREKTA TARYFY, PRAWDA...?
INVOICE

WYZWANIA WDROŻENIOWE

ROZUMIEMY PAŃSTWA OBAWY OPERACYJNE

Transformacja energetyczna wiąże się z gigantycznym ryzykiem dla urzędów.

Chaos Legislacyjny i Statutowy

Ciągłe zmiany w ustawie OZE oraz pułapki prawne. Złe skonstruowanie statutu Spółdzielni na samym początku **blokuje Gminie dostęp do funduszy europejskich** i dotacji w przyszłości.

Ryzyko "Martwych Spółdzielni"

Rynek jest pełen firm, które pomagają "napisać wnioski i założyć Spółdzielnię", po czym znikają. Gmina zostaje z bytem prawnym, który istnieje tylko na papierze, bez realnego bilansowania i oszczędności.

Brak Rąk do Pracy

Urzędy i referaty są przeciążone. Spółdzielnia wymaga skomplikowanego, godzinowego bilansowania energii i rozliczania dziesiątek faktur. Dokładanie tego obowiązku obecnym pracownikom grozi paraliżem.

DLACZEGO 80% MAŁYCH SE W POLSCE PRZYNOSI STRATY?

PUŁAPKA MAŁEJ SKALI

Koszty operacyjne (OPEX) bezlitośnie zjadają zyski przy małych wolumenach.

BŁĄD STRATEGICZNY

MAŁA SKALA (NP. DACHY)

50 kWp

Oszacowana Oszczędność*:	~ 20 000 PLN
Koszty Stałe SE (OPEX)*:	**> 25 000 PLN**

**Założenie obejmuje m.in. pełną księgowość, obsługę zarządu, licencje IT, obsługę prawną, administrację.*

WYNIK BUDŻETOWY GMINY

- 5 000 PLN (STRATA)

OPTYMALNY MODEL

WIELKOSKALOWA FARMA PV

2 MWp

Oszacowana Oszczędność*:	~ 800 000 PLN
Koszty Stałe SE (OPEX):	~ 80 000 PLN

** Przy współpracy z zewnętrzną farmą PV oszczędność wynosi ok. 400 000 PLN.*

WYNIK BUDŻETOWY GMINY

+ 720 000 PLN (ZYSK)

* SYMULACJA POGLĄDOWA KOSZTÓW W 2026 R. (OPARTA O RYNKOWE SZACUNKI I ŚREDNIE OPEX)

Wniosek: Przy dużej skali wytwarzania, koszty stałe stają się marginalne.

Dachy szkół są dobre na start, ale **prawdziwą rentowność daje dopiero wielka skala.**

INSTALACJE HYBRYDOWE PV + WIATR

Z CZEGO TO WYNIKA:

ŹRÓDŁO ENERGII	MOC ZAINST. PL	ŚREDNI CF	EKWIWALENT PRACY	CHARAKTERYSTYKA W KSE
Fotowoltaika (PV)	~27,1 GW	**11% – 13%**	~1 000 – 1 150 h/rok	Generacja profilowa (sezon letni, godziny południowe). Zero generacji w nocy.
Wiatr lądowy (Onshore)	~11,2 GW	**28% – 32%**	~2 500 – 2 800 h/rok	Wyższa generacja w sezonie jesienno-zimowym (komplementarność z PV).
Wiatr morski (Offshore)	~1,2 GW (w trakcie wdrożenia)	**45% – 50%**	~4 000 – 4 400 h/rok	Bardzo stabilna generacja dzięki stałym wiatrom na morzu; bliska źródłom podstawowym.
Węgiel kamienny i brunatny	~28,0 – 30,0 GW	45% – 60% (tech. do 85%)	~4 000 – 5 200 h/rok	Źródła dyspozycyjne. Ich CF spada ze względu na wypychanie z rynku przez tanią zieloną energię i koszty CO_2.
Gaz ziemny (CCGT / OCGT)	~5,5 GW	25% – 55%	~2 200 – 4 800 h/rok	Elastyczne źródła szczytowe i bilansujące, uruchamiane w odpowiedzi na spadek generacji z OZE.
Biogaz i Biomasa	~1,3 GW	**60% – 85%**	~5 200 – 7 500 h/rok	Sterowalne, odnawialne źródła podstawowe (baseload).

ANALIZA PROFILI

1. Oczyszczalnia Ścieków

53% PORTFELA

Profil: Ciągły ze szczytami rano i wieczorem.

2. Budynki użyteczności publicznej

25% PORTFELA

Profil dzienny.

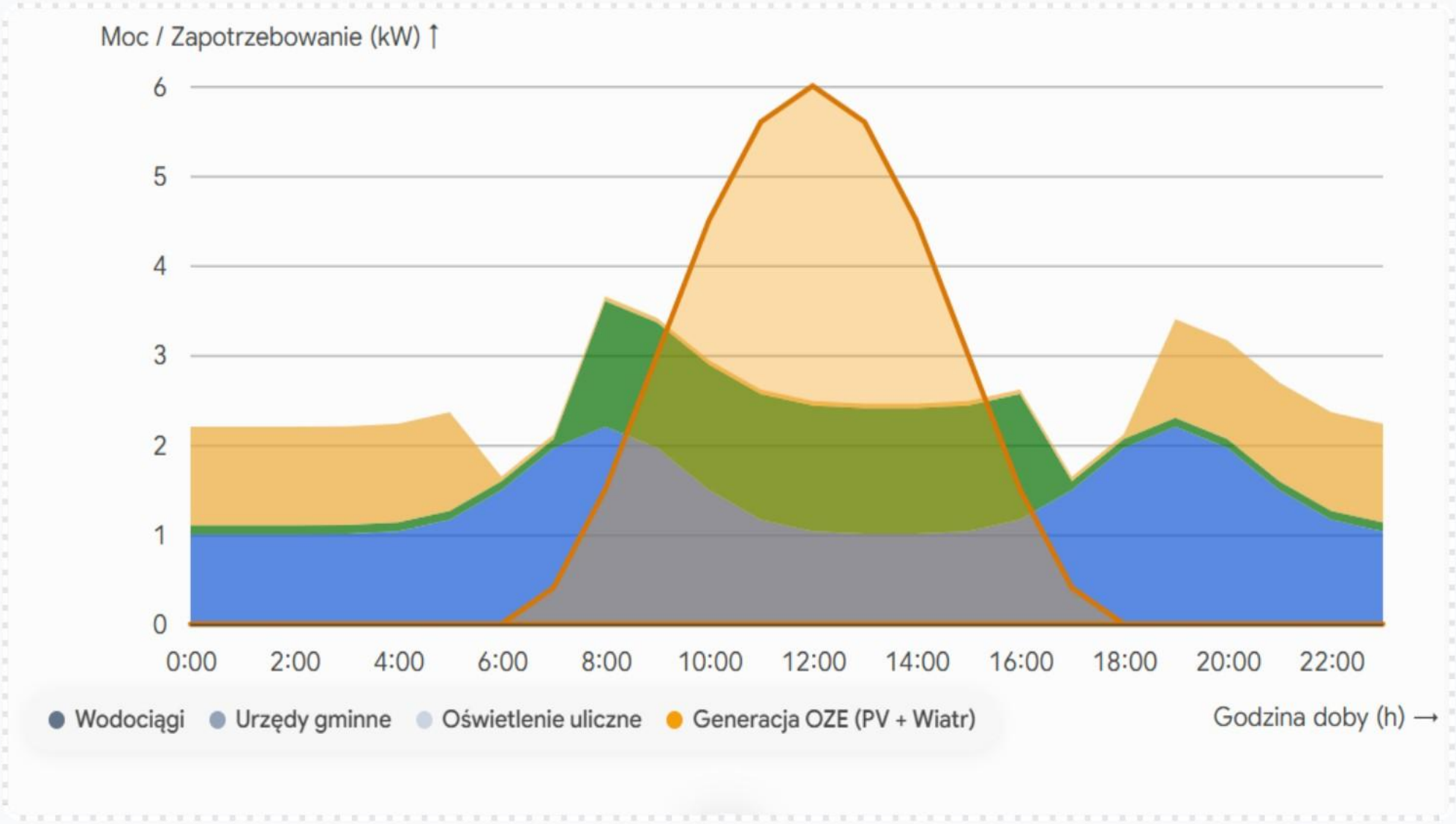
3. Oświetlenie Uliczne Gminne

22% PORTFELA

Profil: Nocny.

PV - CHARAKTERYSTYKA INSTALACJI

Instalacja pokrywa urzędy i część dziennej pracy wodociągów. Całkowicie pomija oświetlenie uliczne i nocną pracę wodociągów, wymuszając pobór z sieci. Generuje ogromne nadwyżki letnie w weekendy.

TRZY DROGI DO OSIĄGNIĘCIA RENTOWNOŚCI

Naszą rolą w Dathouse jest pomóc Gminie wybrać i zrealizować najbardziej optymalną z nich.

1. Inwestycje Własne

Finansowanie z budżetu lub dotacji JST (CAPEX).

2. Inwestor Zewnętrzny

Współpraca i przyłączenie lokalnego Wytwórcy do Gminy.

3. Model EPC

Operator Transformacji buduje bez wkładu własnego Gminy.

OPCJA 1: INWESTYCJE WŁASNE (CAPEX)

Finansowanie wielkoskalowych farm z budżetu Gminy lub dotacji.

Budowa farmy z własnych środków gwarantuje najwyższe zyski długoterminowe. Jednakże proces ten jest niezwykle obciążający i obarczony szeregiem barier formalnych.

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Zamrożenie wielomilionowych środków i drastyczne obciążenie zdolności kredytowej Gminy, blokujące inne ważne inwestycje (drogi, szkoły).

Długi proces przetargowy (PZP)

Rozpisanie przetargów, odwołania oferentów, przeciągające się terminy – realizacja potrafi trwać nawet 3 do 5 lat.

Ryzyko technologiczne

Gmina bierze na siebie ciężar utrzymania, ubezpieczenia, awarii oraz kosztownego serwisu infrastruktury energetycznej na kolejne dziesięciolecia.

Główna Bariera: Warunki Przyłączeniowe

Obecnie sieci dystrybucyjne w Polsce są skrajnie przeciążone. Uzyskanie nowych warunków przyłączeniowych (WP) dla farm powyżej 1 MW graniczy z cudem. Gminy często odbijają się od ściany po miesiącach przygotowań.

DATHOUSE TIP (ROZWIĄZANIE):

Weryfikujemy **"Rejestr Pozwoleń na Budowę"**. Szukamy podmiotów na terenie Gminy, które uzyskały już WP i Pozwolenia, a Gmina może odkupić od nich gotowy projekt (RTB).

ANALIZA KORZYŚCI I OGRANICZEŃ

OPCJA 2: INWESTOR ZEWNĘTRZNY

Włączenie lokalnego Wytwórcy (farma PV) do Spółdzielni Gminnej.

ZALETY ROZWIĄZANIA

Szybkość i Brak Wkładu

- Gmina nie ponosi **absolutnie żadnych wydatków inwestycyjnych** (0 PLN CAPEX).
- Natychmiastowy start – dołączenie funkcjonującej instalacji (skala od pierwszego dnia).
- Gwarancja stałej ceny energii zabezpieczona umową najczęściej na **2-4 lata**.
- **Negocjacje stawek pozwalają uzyskać Gminie ok. 20%-30% oszczędności na rachunkach.**

Ograniczenia Modelu

Wyższy koszt jednostkowy

Prywatny Inwestor dyktuje warunki – musi on zrealizować założoną stopę zwrotu. Oszczędność 20-30% to dużo, ale mindre niż przy własnej infrastrukturze.

Majątek nie jest Gminny

Po wygaśnięciu umowy Gmina nie zostaje z infrastrukturą OZE, lecz musi negocjować nowy kontrakt w potencjalnie gorszych realiach rynkowych.

ZROZUMIENIE ROZWIĄZANIA (LOGIKA FINANSOWA)

OPCJA 3: MODEL EPC

Budowa infrastruktury finansowana całkowicie przez podmiot zewnętrzny.

Własny majątek OZE bez powiększania długu publicznego.

Model EPC łączy zalety inwestycji własnej (wykup majątku) z modelem zewnętrznym (0 PLN zaangażowania). **Ale pamiętajmy: Coś za coś.**

ŚWIADOMA DECYZJA WŁODARZA:

W tym modelu Inwestor Zewnętrzny bierze na siebie 100% ryzyka oraz kosztu pieniądza w czasie. Oznacza to, że **sumarycznie EPC jest modelem droższym niż budowa instalacji za własną gotówkę**. To inwestycja w brak ryzyka budowlanego oraz wolny od zadłużeń WPF Gminy.

PYTANIE SKARBNIKA:

Czy model EPC powiększy dług Gminy (WPF)?

Odpowiedź: NIE. Wydatki klasyfikowane są jako koszty bieżące (opłaty za dostawę energii z usługą), zgodnie z rygorystyczną metodologią **Eurostatu**.

DATHOUSE / FUNDUSZ FINANSUJE

Budowę bez wkładu Gminy (0 CAPEX)

GMINA SPŁACA POPRZEZ

Cykliczne Rachunki za Prąd

PO OKRESIE KONTRAKTU

Wykup na własność za 1 PLN!

EKOSYSTEM KOMPETENCJI (1/2)

KOMPLEKSOWY PARTNER DLA GMINY

Niezależnie od wybranej drogi (Inwestycja, Zewnętrzny inwestor, EPC), rozwiązujemy Państwa problemy krok po kroku.

1

Audyt i Wybór Ścieżki

Zanim powołamy Spółdzielnię, wspólnie z Włodarzami precyzyjnie analizujemy optymalne scenariusze dla Gminy. Wskazujemy wady i zalety rozwiązań, pomagając podjąć decyzję, czy budować samodzielnie, szukać zewnętrznego inwestora czy wejść w model EPC.

2

Twarde Negocjacje

Nie zostawiamy Urzędu samego z poszukiwaniami. Jeśli wybraliśmy inwestora zewnętrznego, my znajdujemy dla Państwa farmę, siadamy do stołu i **negocjujemy w imieniu Gminy stawki**, celując w maksymalne oszczędności dla budżetu.

3

Bezpieczeństwo Formalne

Zdejmujemy z referatów cały ból biurokratyczny. Od ułożenia bezpiecznego statutu, przez przeprocesowanie dokumentacji w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), aż po kluczowy i strategiczny wpis do rejestru Dyrektora KOWR.

EKOSYSTEM KOMPETENCJI (2/2)

TECHNOLOGIA I ZARZĄDZANIE OPERACYJNE

Bierzemy odpowiedzialność za funkcjonowanie Spółdzielni w kolejnych latach.

Rynek pełen jest firm doradczych oferujących samo "napisanie statutu". Prawdziwe wyzwania zaczynają się dzień po rejestracji Spółdzielni w KOWR. **My nie znikamy.** Wchodzimy w rolę zewnętrznego Operatora i dostawcy Technologii.

Zarząd Tymczasowy

Nasi eksperci mogą początkowo zasiadać w Zarządzie SE. Chronimy tym urzędników przed odpowiedzialnością, powoli szkoląc ich do przejęcia sterów w przyszłości.

Software InnSENs Powered by InnPact

Jesteśmy spółką technologiczną. Wdrażamy systemy, które cyfryzują zarządzanie mediami i wyręczają urzędników w skomplikowanym bilansowaniu SE.

Święty Spokój Urzędu

Gmina decyduje strategicznie. Dathouse odpowiada za operacyjną, trudną pracę na dokumentach z OSD i utrzymanie serwerów.

EFEKT DLA ADMINISTRACJI:

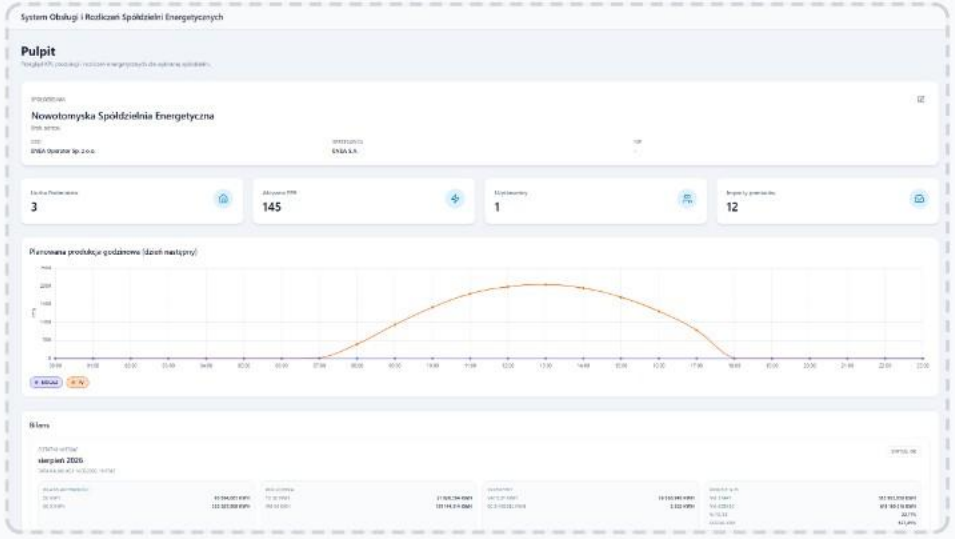
Gmina oszczędza i nie musi powiększać etatów w referatach.

BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMOWE SPÓŁDZIELNI

JAK UNIKNĄĆ PARALIŻU URZĘDU?

INNSENSE POWERED BY INNPACT

KOKPIT ZARZĄDCZY I BILANSOWANIE

Zapewniamy Włodarzom czytelny wgląd w status rozliczeń. Gmina musi posiadać system, który rygorystycznie i automatycznie pilnuje ustawowego bilansowania godzinowego 1:0.6 na pozyskiwanych cyklicznie plikach z OSD.

ZAUTOMATYZOWANE ZESTAWIENIA

System odciąża referaty. Na podstawie otrzymanych od OSD danych miesięcznych, sam generuje cyfrowe zestawienia pod noty obciążeniowe i rozdziela wyliczone koszty na placówki. Tworzy tzw. "Cyfrowego Notariusza".

NIE OBIECUJEMY. WDRAŻAMY.

Budujemy największe i najbardziej efektywne Spółdzielnie w Polsce.

Nowotomyska SE

WIELKOPOLSKA

2.5 MWp

Model oparty o integrację istniejących instalacji OZE oraz budowę nowych, dedykowanych źródeł dla potężnego obniżenia kosztów dystrybucji Gminy.

Farma PV

SE Oborniki

WIELKOPOLSKA

3.5 MWp

Potężna współpraca Gminy z lokalnym biznesem. Włączenie do struktury Spółdzielni prywatnej farmy PV, co momentalnie zapewniło skalę i rentowność.

Partnerstwo

BOJANOWSKA SE

WIELKOPOLSKA

1.5 MWp

Kompleksowe podejście. Spółdzielnia założona z myślą o przyłączeniu zewnętrznego inwestora i budowie własnych źródeł PV.

PV

PIERWSZY KROK NIC NIE KOSZTUJE

Zamiast zgadywać, podejmijmy decyzję na podstawie twardych danych i symulacji przygotowanych dla Państwa Gminy.

ZAREZERWUJ BEZPŁATNY TERMIN:

Bezpłatna Konsultacja Online

ul. Powstańców Wielkopolskich 16, Poznań

NIP: 779 245 33 23

KONTAKT BEZPOŚREDNI

696 040 260

E-MAIL I WEB

biuro@dathouse.pl

www.dathouse.pl